

John Beringen

KERSTVERHAAL 2003

Kerstgroet 2003

Hierbij ontvangen jullie een cadeautje in de vorm van het verhaal „De historische ontmoeting”. Ik hoop dat het goed in de smaak zal vallen, gelet op het feit dat het „anders dan anders” is omdat het valt in het nieuwe genre „het irrealisme”.

Ik moet bekennen dat ik een moment sterk in de verleiding kwam om te reageren op de schitterende vraag die Frank Israel op 17 december - toen „De historische ontmoeting” reeds voltooid was - op de mailing-list lanceerde:

„Wat zou Willem’s commentaar op de stripdiscussie geweest zijn?”

Nog niet eerder heb ik mijzelf zó op de tong moeten bijten teneinde de verrassing rondom het „hoe en wat” van het irrealisme te bewaren voor de Kerst.

Frank had - wellicht zonder het zelf te weten - iets aangehaald wat juist de vorige dag het levenslicht had gezien. Niet dat in dit verhaal wordt ingegaan op die discussie (hoewel een enkele uitspraak daar wel op neutrale wijze naar verwijst), maar meer vanwege het feit dat de stelling „hoe zou het geweest zijn ALS...?” in dit nieuwe genre uitgebreid belicht wordt.

Vandaar dat ik Peter van der Krogt toestemming heb verleend om „De historische ontmoeting” eerder vrij te geven dan op het door mij aangekondigde tijdstip. (Dat Peter het vrijgeeft en niet ik, is omdat ik geen spat terecht breng van het plakken en knippen vanuit een Wordpad-document naar een mailtje zonder dat daar allerlei hinderlijke witregels ontstaan die op geen enkele manier te verwijderen zijn).

Maar nu genoeg gekletst (anders ga ik tòch nog wat van de clou verraden). Het is tijd voor het verhaal. Lees, grinnik... en geniet.

John Beringen

De historische ontmoeting

Het waren zware tijden voor de Kerstman. Het was hem in de voorgaande jaren al opgevallen hoezeer de wereld was veranderd; en dan niet in positief opzicht! Dat was voor hem de reden dat hij dit jaar vroeger dan anders Nederland bezocht; en wel op de vroege ochtend van de 6e december zodat hij in staat was om Sinterklaas te ontmoeten teneinde als „gulle gevers onder elkaar” wat dingen op een rijtje te zetten.

Het mag duidelijk zijn dat Sinterklaas op die ochtend, juist aan het ontbijt gezeten, vreemd opkeek toen hij van de hoofd-Piet te horen kreeg dat er bezoek voor hem was.

„Ajakkas,” kreet de Sint. „Toch niet het een of andere kind dat komt zeuren of een cadeau geruild kan worden?”

„Nee!” reageerde de hoofd-Piet, „het is de Kerstman.”

Sinterklaas zette verbaasd de kop koffie neer waaruit hij een slok had willen nemen.

„De kerstman, zeg je?”

„Ja, Sinterklaas.”

„Nou, laat hem binnen.”

„Goed, Sinterklaas.”

De hoofd-Piet verdween snel naar beneden alwaar de Kerstman op antwoord wachtte. Sinterklaas staarde verbaasd voor zich uit. Ieder jaar logeerde hij in het geheim in hetzelfde pension om een paar dagen uit te rusten van de vele voorbereidingen en het verrichte werk van wat men „het heerlijk avondje” noemde. En nu, ineens, verscheen de Kerstman! Hij was vroeg dit jaar. Nou, ja... er zou wel een dringende reden voor zijn.

En die was er - zoals de lezer aan het begin van dit verhaal reeds werd medegedeeld door de alwetende verteller - inderdaad. En dat is uiteraard wat alwetende vertellers altijd doen: de lezer alvast een beetje vooruit laten lopen op de feiten en de verhaalfiguren in het ongewisse laten over wat er gaat gebeuren. Daarnaast moeten de lezers natuurlijk ook nieuwsgierig blijven over WAT er gaat komen, anders lezen ze het verhaal überhaupt niet, maar dit even terzijde.

Sinterklaas stond op toen de Kerstman binnenkwam, liep op hem af en schudde hem vriendelijk de hand:

„Goedemorgen mijnheer de Kerstman. Wat leuk om u eens te ontmoeten. Gaat u zitten; heeft u al gegeten of wilt u misschien een kopje koffie?”

„Een kopje koffie zou er wel ingaan,” antwoordde de Kerstman. Hij nam plaats aan de ontbijttafel, nam zijn dikke muts af en deponeerde deze op zijn schoot.

„Je hoort het, Piet. Eén koffie voor de Kerstman.”

„Komt voor elkaar.”

„Fijn.”

Sinterklaas ging eveneens zitten, nam een slokje koffie en vroeg:

„Wel, geachte Kerstman, wat is de reden van uw bezoek?”

„Nou, Sinterklaas... ik wilde eens met u praten over hoe alles verandert en hoe u daarmee omgaat. Tenslotte beoefent u zo ongeveer hetzelfde vak als ik en misschien kunnen we samen wat nuttige tips uitwisselen.”

„Een uitstekend idee, beste Kerstman,” knikte Sinterklaas. „Ik merk zelf ook weleens hoe alles zo anders wordt en dat kan onmogelijk aan ons liggen want wij worden immers niet ouder.”

„Precies,” reageerde de Kerstman. „Dat is één van de weinige voordelen van ons beroep.”

Sinterklaas keek hem geschrokken aan:

„Maar beste Kerstman! U gaat mij toch niet vertellen dat u geen plezier meer beleeft aan het geven van cadeautjes?”

„Nee, maar....”

Op dat moment kwam de hoofd-Piet binnen met een kop koffie.

„Alstublieft, meneer de Kerstman.”

„Dank u.”

Sinterklaas dacht een moment na en keek hoe de Kerstman suiker en melk in zijn koffie deponeerde.

„Nu u toch hier bent,” zo begon hij, „moet u mij eens vertellen wat u vindt van het feit dat ik sinds jaren steeds meer geboycot lijkt te worden. En dat bedoel ik natuurlijk niet als verwijt aan u persoonlijk. Ik heb mijn feest en u het uwe. En dat men vandaag overal Kerstversiering ophangt, is de gewoonste zaak van de wereld, maar velen beginnen daar al eind november mee. In ieder geval lang voor de vijfde december.”

De Kerstman had een klein slokje koffie genomen en knikte:

„Dat is ook één van de dingen waarover ik het met u wilde hebben. Dat men daar al zo vroeg mee begint, trekt ook een zware wissel op MIJ. Alsof ze mij willen opjagen. Het lijkt wel of ze bang zijn dat ik zal vergeten dat de Kerst in aantocht is. En na al die jaren lijkt mij die angst een beetje ongegrond. Maar weet u... het is de commercie die dat doet. Kennelijk is men van mening dat Kerst meer aandacht behoeft omdat dat over de hele wereld wordt gevierd en het Sinterklaasfeest uitsluitend iets Nederlands is.”

„Dat begrijp ik wel een beetje,” mompelde Sinterklaas. „En ik begrijp ook dat u daar niets aan kunt doen.”

„Maar Sinterklaas,” hernam de Kerstman, „merkt u ook dat kinderen steeds materialistischer worden? Ik bedoel dat ze minder snel tevreden zijn dan vroeger?”

„O, beste man!” riep de Sint uit. „Dat wordt steeds erger. Vroeger was je snel klaar als je de jongens een elektrische trein

gaf en de meisjes een pop; maar tegenwoordig... Ik probeer wel een beetje vast te houden aan de oude gewoontes door dingen te geven die een beetje tijdloos zijn en altijd wel in de smaak vallen. U moet dan denken aan de typische lekkernijen als marsepein, suikerbeesten, pepernoten, taaipoppen... enzovoorts.”

De Kerstman keek een beetje schuldig:

„Ik moet echter bekennen dat ik daarentegen wèl altijd een beetje met de tijd probeer mee te gaan. Maar in het redelijke natuurlijk. Kijk, met cadeaus als een kegelspel of een hoepel hoef je vandaag aan de dag niet meer aan te komen; dat is gewoon achterhaald.”

Sinterklaas dacht even na.

„Daar kan ik in meegaan,” zei hij op nadenkende toon.

„Juist ja. Maar aan de andere kant moet ik ook weer opmerken dat één en ander danig is doorgeschoten. Bijna alles is nep tegenwoordig: plastic kerstbomen, kerstballen van kunststof plus nog tal van andere zaken die je het beste als kitsch kunt bestempelen.”

„Is dat werkelijk zo?” vroeg Sinterklaas verbaasd.

„O, ja hoor. Ga zo hier en daar maar eens rondkijken. En als je toch ziet wat de kinderen tegenwoordig allemaal op hun verlanglijst zetten: Nintendo, Polemon...”

„U bedoelt wellicht Pokemon,” corrigeerde Sinterklaas afwezig.

„Ook goed; spelcomputers, cd-roms en nog tal van andere ultramoderne producten. De fantasie van de kinderen sterft behoorlijk af hierdoor. Nee Sinterklaas, de tijd dat een kinderhand gauw gevuld was, is wel zo'n beetje voorbij.”

„Misschien is de kinderhand gewoon wat groter geworden,” liet Sinterklaas weten. „Dat zou me trouwens ook niet verbazen met al die groeihormonen in het vlees. Dat had je vroeger tenslotte niet.”

„Nou, Sinterklaas... u kunt het draaien zoals u wilt, maar ik vind ook dat kinderen steeds brutaler worden.”

„Och, ja; vertel mij wat. Vroeger mochten we een ondeugend kind nog een corrigerend tikje met de roe geven, maar dat mocht op een gegeven moment niet meer van de kinderbescherming.”

Inmiddels had de Kerstman zijn koffie opgedronken. Sinterklaas keek even naar buiten en zag hoe een waterig zonnetje aan hemel stond.

„Maar wat denkt u, Kerstman? Zullen we even een wandelingetje maken? Hier tegenover bevindt zich een bijzonder leuk parkje, alwaar we op een bankje in de zon kunnen zitten en nog wat verder kunnen keuvelen.”

„Dat lijkt me een goed idee.”

„Mooi zo. Dan zal ik tegen mijn Pieten even vragen of ze ook meegaan. Dan kunnen ze meteen mijn paard een beetje laten grazen op het grasveldje. Als u mij even excuseert...”

Sinterklaas stond op en verliet de kamer om naar het gemeenschappelijke vertrek van de Pieten te lopen.

Het was een indrukwekkende stoet die de weg overstak: Sinterklaas en de Kerstman gebroederlijk naast elkaar voorop, gevolgd door tien Pieten waarvan de hoofd-Piet het paard aan de teugel meevoerde. De twee kindervrienden steken neer op het bankje; de Pieten gingen naar het grasveldje alwaar de schimmel reeds smakelijk aan het gras begon te knabbelen. Eén van de Pieten had een croquet-spel meegenomen dat hij nu bezig was om uit te pakken.

„Leuk he?” vroeg Sinterklaas terwijl hij op het tafereel wees.

„Dat croquet-spel heb ik ooit gekocht voor een jongetje dat dat graag wilde hebben. Maar toen bleek dat hij vlak voor mijn verjaardag was verhuisd naar Engeland. En daar kom ik nou eenmaal niet. Vandaar dat de Pieten ermee mogen spelen.”

Twee Pieten begonnen zorgvuldig de poortjes in de zachte grond te drukken. „En weet u...”

Wat de Kerstman moest weten van de Sint, zou nooit bekend worden omdat een scooter knetterend vlak langs het bankje scheurde. De jongen die het machien bestuurde, trok met één hand een lange neus en degene die achterop zat, stak zijn middelvinger omhoog.

„Het is toch niet te geloven,” briede Sinterklaas terwijl hij de modderspatten van zijn mantel probeerde te vegen. „Die twee knapen KEN ik. Een paar dagen stonden ze nog heel schijnheilig te zingen of dat ik wat in hun schoen wilde stoppen; dat heb ik gedaan en nu ze eenmaal de buit binnen hebben, kan ik de zwimzwam krijgen.”

„De WAT?” vroeg de Kerstman.

„De zwimzwam,” herhaalde Sinterklaas. „Nou, dat zal ik ze volgend jaar goed inpeperen; dat beloof ik u.”

„Die kreet KEN ik ergens van,” sprak de Kerstman nadenkend.

„Och ja, die heb ik ooit eens gelezen in boeken die ik veel cadeau heb gegeven.”

„Bob Evers!” riep de Kerstman uit.

Sinterklaas keek verrast:

„Kent u die ook?”

„Of ik die ken? Ha! Die boeken werden dusdanig veel gevraagd dat ik er ooit eens een arreslee mee geruïneerd heb. Vanwege het gewicht, begrijpt u wel?”

„Ja, ik begrijp het maar al te goed. Ik moest op een gegeven moment zelfs extra personeel in dienst nemen om al die boeken af te leveren. Zéker in de tijd dat het nog grote boeken waren met stof-omslagen en... zeg, wacht eens even. HOOFD-PIET!”

De hoofd-Piet keek verbaasd om. Toen Sinterklaas hem wenkte, kwam hij naderbij.

„U heeft mij geroepen, Sinterklaas?”

„Ja; zeg vertel eens... hoe zat dat indertijd ook alweer met die Bob Evers-boeken? Ik bedoel die kwestie met die grote boeken die later in pocket-vorm verschenen. Daar had jij toch voor gezorgd, is het niet?”

„Dat klopt, Sinterklaas. Weet u, ons pakhuis begon stevig uit te puilen vanwege de hoeveelheid boeken die we moesten opslaan voor al die verlanglijstjes. Toen heb ik die schrijver benaderd met de vraag of hij eens wilde informeren of dat die boeken niet in een wat kleiner formaat konden verschijnen. Dat heeft hij gedaan en het is er ook van gekomen. Het scheelde ons veel ruimte en het was ook allemaal wat makkelijker te hanteren.”

„Ja, nu weet ik het weer,” knikte Sinterklaas. „Bedankt voor de uitleg, Hoofd-Piet. Je kunt weer teruggaan.”

„Dat is óók weer zoiets,” sprak de Kerstman op spijtige toon. „Er wordt haast niet meer gelezen. Als je tegenwoordig een kind een boek cadeau geeft, zal de eerste vraag zijn waar je de batterijen in moet stoppen.”

Hierop barstte Sinterklaas in bulderend lachen uit:

„Dat is weliswaar een beetje overdreven, maar u geeft wel aan hoe het ongeveer in elkaar steekt tegenwoordig.” Weer ernstig ging hij verder:

„Maar die Bob Evers-boeken zijn er niet meer en dat heeft weliswaar te maken met de afgenomen leeslust, maar aan de andere kant mogen we ook niet vergeten dat die schrijver op zeker moment stopte en uiteindelijk overleed...”

„Heeft u hem wel eens ontmoet?” wilde de Kerstman weten.

„Nee.”

„Ik ook niet.”

Sinterklaas staaarde nu nadenkend naar het grasveld waar de Pieten in hun spel verdiept waren.

„Wat ik daarnet zei, is niet helemaal waar,” zei hij tenslotte.

„Wat bedoelt u?”

„Nou, over Bob Evers... één van die boeken is in stripvorm verschenen in een Nederlands dagblad en nu komt er zelfs een tweede verhaal... hahahaha.”

Verbaasd keek de Kerstman naar Sinterklaas die nu dusdanig lachte dat hij zijn mijter vast moest houden om te voorkomen dat deze van zijn hoofd afviel.

„Wat is daar nou zo grappig aan?”

„U moet weten.. hahaha... dat ik daar ook nog even in word genoemd. Een grapje over een marsepeinen koffertje. Ik ben trouwens benieuwd of die grap vermeld zal worden in dat stripverhaal.”

„Koffertje?” sprak de Kerstman op peinzende toon. „Ach ja, natuurlijk... de varkensleren koffer.”

Sinterklaas knikte:

„Waar kabaal over is... veel kabaal.” Zijn stem had een trieste ondertoon gekregen. „Heel veel kabaal,” fluisterde hij tenslotte.

„Sinterklaas, wat IS er met u?”

Zonder dat hij zich ervan bewust was, had de Sint verdrietig gekeken. Hij herstelde zich bliksemsnel:

„Nou, ik heb het ineens koud gekregen; het is toch wat frisser dan ik dacht...” Hij had nog iets willen zeggen, maar keek geschrokken naar het grasveld. Twee Pieten hadden tijdens het spel ruzie gekregen; ze stonden als twee kemphanen tegenover elkaar, de croquet-hamers geheven alsof ze ieder moment op elkaar in wilden slaan. De overige Pieten waren krijsend tussen de twee ruziemakers gaan staan bij wijze van poging om de verhitte gemoederen te sussen. Sinterklaas stond resoluut op en liep met een paar grote stappen naar het grasveld.

„Zeg, zijn jullie helemaal betoeterd?” riep hij kwaad.

Geschrokken lieten de vechtersbazen de hamers zakken.

„Het is zijn schuld, Sinterklaas,” sprak de ene Piet, „hij...”

„Niet waar,” onderbrak de ander. „Hij is begonnen met valsspelen.”

Sinterklaas keek vernietigend van de een naar de ander:

„SCHAMEN jullie je niet? Is er al geen ruzie genoeg in de wereld? En wat moet de Kerstman hier wel van denken?”

De twee Pieten keken elkaar verschrikt aan.

„En, hebben jullie nog wat te zeggen?”

Het tweetal beloofde plechtig dat ze geen ruzie meer zouden maken. Aarzelend gaven ze elkaar de hand.

„Mooi zo,” zei Sinterklaas grimmig. Hij liep terug naar de bank en nam weer plaats naar de Kerstman.

„Nou,” begon deze, „u heeft nogal wat te stellen met uw personeel.”

„Ja, zo af en toe moet ik weleens ingrijpen. Gisteren had ik ook nog wat moois. We zouden ergens een kinderfeestje gaan bezoeken en vlak voordat we naar binnen gingen, begon één van mijn Pieten „O when the saints go marching in” te zingen. Ik zei daar natuurlijk wat van, waarop de Piet simpelweg verklaarde dat ik tenslotte een saint was die op het punt stond ergens binnen te lopen. Nou vraag ik u.”

Hierop schoten zowel de Kerstman als Sinterklaas in de lach.

„SINTERKLAAS! SINTERKLAAS!”

Verstoord keek de aangeroepene op. De hoofd-Piet kwam rennend naderbij; in zijn ogen was hevige ontzetting te zien.

De Sint kreunde hartgrondig:

„Wat is er NOU weer?”

„Sinterklaas,” hijgde Piet, „uw paard heeft zojuist tegen mij gesproken!”

„O ja?” vroeg de Sint (in het geheel niet verbaasd), „en wat zei hij dan wel precies?”

De Piet slikte een keer, dacht even vertwijfeld na en zei met onvaste stem:

„Hij zei dat hij, voordat hij voor u ging werken, de kost heeft verdiend als renpaard en dat hij ooit als eerste is geëindigd in een heel belangrijke wedstrijd.”

Sinterklaas streek nadenkend langs zijn baard.

„Juist ja,” sprak hij langzaam. „Luister eens Piet; dat klopt slechts ten dele... hij heeft hij die race niet gewonnen maar is als derde binnengekomen. Geef hem maar een paar winterpenen en zeg dat hij niet zo moet overdrijven.” Meteen maakte hij een bestraffend gebaar naar het paard dat belangstellend toekeek. Hierop begon het dier met een van zijn voorbenen over het gras te schrapen, wierp het hoofd in de nek en liet een langgerekt gehinnik horen.

„Hij staat me warempel nog uit te lachen óók,” reageerde de Sint hoofdschuddend. De hoofd-Piet keek verbaasd van de één naar de ander.

„Waar wacht je op?” vroeg Sinterklaas. „Doe wat ik je gezegd heb.”

Piet slofte weg, niet wetende wat hij met het hele gebeuren aan moest.

Sinterklaas keek hem een moment na en wendde zich weer tot de Kerstman:

„Het is ons kennelijk niet vergund om even rustig met elkaar te spreken. Maar ik weet het goed gemaakt: wat verderop in deze straat bevindt zich een klein restaurantje waar men heerlijke warme chocolademelk schenkt. We gaan daar samen naar toe en laten die zeurpieten hier.”

„Ik ben dol op chocolademelk,” reageerde de Kerstman verheugd.

„Dat dacht ik wel.”

II

In het restaurant kwam het evenmin tot een rustig gesprek tussen Sinterklaas en de Kerstman. Nauwelijks binnen, zagen ze een wonderlijk tafereel. Op een stoel stond een wat oudere heer met een papier in de hand. Rondom hem zaten mensen waarvan er enkelen vluchtig omkeken naar de twee nieuwkomers en gebaarden dat ze stil moesten zijn. Daarna keken ze weer op naar de man met het papier. Verbaasd bleven Sinterklaas en de Kerstman staan. De man, lang van stuk, vrij kaal en voorzien van een fikse snor, zette zijn bril goed, schraapte even zijn keel en begon met luide stem voor te lezen:

*„Mijn vermaarde inspiratie,
zorgde voor veel sensatie.
Geliefde thema's van mij,
waren bombarie en stampij:*

*Menig boek heb ik gevuld,
met verhalen vol tumult.
Heibel, krakeel en kabaal,
ik beschreef het allemaal.”*

De man liet het papier zakken en maakte een plechtige buiging. Een stevig applaus volgde. Nog voordat iedereen was uitgekapt, riep hij naar de uitbater van het restaurant dat iedereen wat van hem moest drinken; ook de twee nieuw aangekomenen. Dit veroorzaakte een hernieuwd applaus, nu aangevuld met geestdriftig bravo-geroep. Vervolgens stapte hij van de stoel, gebaarde dat het zo wel goed was en liep op de twee kindervrienden af.

„Welkom zeer geachte heren,” zo begon hij terwijl hij hen één voor één vriendelijk de hand schudde. „Bijzonder leuk dat u precies op tijd binnenkwam om nèt dit gedichtje te kunnen aanhoren.”

„Ik vond het wel grappig,” grinnikte Sinterklaas. „Ik moet zelf ook vaak gedichten schrijven zoals u wellicht weet, meneer...?”

„Willem,” reageerde de dichter.

„Ach, juist ja; weet u, heer Willem...”

„Nee!” kreet de aangesprokene, „geen HEER Willem, maar gewoon WILLEM.”

„Goed, Willem. Maar laten we eerst even gaan zitten.”

De drie mannen namen plaats aan een rond tafeltje in de hoek van het vertrek.

Nadat de restauranteigenaar had geïnformeerd wat ze wilden drinken, begon Willem te spreken:

„Zo af en toe moet je de mensen weleens opvrolijken met een leuk verhaal of een grappig gedicht.”

„U bent schrijver?” wilde Sinterklaas weten.

„Och... ik heb inderdaad wat boeken geschreven, ja.”

Sinterklaas knikte goedkeurend:

„De Kerstman en ik hadden het er zojuist over dat er tegenwoordig zo weinig meer wordt gelezen.”

„Het is net of het lezen op de een of andere manier uit de gratie is geraakt,” reageerde de Kerstman op peinzende toon.

Willem sloeg met de vuist op tafel:

„Daar erger ik me al jaren MATELOOS aan. Dat komt mede doordat er ook bijna ALLEEN nog maar boeken verschijnen die NIKS voorstellen. Als kinderen of een volwassenen zo'n SNERTBOEK in de vingers krijgen, dan MOETEN ze het lezen wel gaan haten.”

De kerstman was iets achterover gaan zitten toen Willem deze tirade afstak; Sinterklaas had één hand op zijn oor gelegd.

„Daar heb je ongetwijfeld gelijk in, Willem,” zei hij tenslotte, „maar is het nou nodig om zo hard te bulderen? Ik ben niet doof, nòg niet althans en ik wil het ook niet wòrden!”

„Ja, sorry hoor,” bromde Willem, „maar jullie beginnen precies over iets wat mij altijd loeikwaad maakt. Ha fijn, dank u wel.”

De uitbater had twee koppen chocola en een borreltje neergezet op het tafeltje.

„Proost.”

Hij nipte van het geestrijk vocht.

„Ja, gezondheid,” klonk het tweestemmig.

Het was de Kerstman die met een vraag voor de dag kwam die hem al een tijdje op de lippen had gebrand:

„Willem, vertel eens... wat zijn volgens jou geschikte kinderboeken?”

Het was te zien dat deze vraag in goede aarde viel. Willem nam nog een klein nipje en zette grijnzend het glaasje op tafel:

„Kijk, DAT vind ik nou eens een leuke en verstandige vraag. Gewoon eerlijke boeken waarin wat te beleven valt en waarin zo nu en dan ook stevig gelachen wordt.”

„Dat lachen schijnt wel belangrijk voor jou te zijn,” merkte Sinterklaas op.

„Ja natuurlijk!” riep Willem uit. „Er moet meer en meer gelachen worden. Om niet te zeggen: gegild.”

„Gegild?” vroeg de Kerstman verbaasd.

„Nou, ja... ik heb een zuster en als die iets meemaakt wat heel erg leuk of humoristisch is, dan roept ze altijd uit dat het „om te gillen is”. Zodoende.”

„Gillen van het lachen,” concludeerde Sinterklaas.

„Ja.”

De Kerstman zei niets en staarde slechts nadenkend naar een groot emailen reclamebord dat aan de muur naast de deur hing. Daarop was de bekende verpleegster met het blik Droste cacao te zien. Tot zijn stomme verbazing zag hij hoe zij uit de afbeelding stapte en wegliep naar achteren. Haar plaats werd ingenomen door een jong meisje, gekleed in pettycoat en een coltruitje. In haar hand had ze een flesje Coca-Cola.

Eenmaal haar definitieve pose ingenomen, verstarde ze en toonde een statische glimlach.

Ineens kwam een vaag vermoeden in de Kerstman op. Aandachtig keek hij Willem aan:

„Je zei daarnet dat je wel eens wat boeken hebt geschreven.”

Willem knikte kort.

„WAT voor boeken?”

„Jongensboeken, hoewel die ook door veel vrouwen worden gelezen, waarin wat te beleven is....”

„En waarin zo nu en dan ook stevig gelachen wordt,” vulde Sinterklaas aan.

De Kerstman telde op zijn vingers af: „Kabaal, heibel, trammelant, stampij, kraakeel... oftewel: geschikte kinderboeken.”

„Ho ho ho,” protesteerde Willem, „dat moet je maar aan mijn lezers vragen.” Hij maakte een vaag gebaar.

Onwillekeurig keken Sinterklaas en de Kerstman opzij. Het was hen al opgevallen dat het rustig was geworden. Merkwaaardig rustig. Toen ze goed keken, zagen ze hoe iedereen zat te lezen. De jongere aanwezigen waren allemaal verdiept in oude rood-met-gele pockets. De wat ouderen hadden grotere boeken; sommige voorzien van een stofomslag.

„Jij bent Willy van der Heide,” sprak de Kerstman ademloos.

Willem ledigde rustig zijn glaasje, zette dit weer neer en keek even op zijn horloge.

„Ja,” zei hij slechts.

„Maar dat kan helemaal niet.”

Licht geamuseerd keek Willem de Kerstman aan:

„En waarom niet?”

„Die is al jaren dood.”

„Nou èn? Jullie bestaan toch ook niet? Die uitdossing van jullie is ook maar één grote verkleedpartij waarmee jullie voorwenden iemand anders te zijn dan in werkelijkheid het geval is.”

„Het is over, Roger; hij heeft ons door,” sprak Sinterklaas. Een beetje schaapachtig lachend nam hij zijn mijter af en ontdeed zich van de lange witte pruik en baard. Vervolgens stond hij op om zijn zware mantel uit te trekken en het lange witte gewaad over zijn hoofd te sjoeren. Willem lachte. Het was begonnen met zacht gegiechel en zwol aan tot gebulder met lange uithalen. Dat laatste kwam eigenlijk door Roger. Hij had net als John zijn muts, pruik, baard en dikke jas in de hoek gegooid en was nu

bezig om de onhandige overbroek van zijn benen af te stropen, onderwijl gevaarlijk manoeuvrerend om zijn evenwicht te bewaren. Niemand in het restaurant nam enige notie van dit merkwaardige schouwspel.

„Ik begon het trouwens knap warm te krijgen,” bromde Roger terwijl hij de berg kleding met zijn voet aan de kant schoof. Hij wiste met één hand langs zijn voorhoofd.

„Anders ik wel,” reageerde John.

Geamuseerd bekeek Willem de kledij die onder de dikke gewaden te voorschijn was gekomen: spijkerbroeken en wintertruien. Roger en John waren weer aan het tafeltje gaan zitten.

„De heren Schenk en Beringen; dit keer in gewone outfit,” sprak Willem vrolijk. „Maar mag ik misschien weten wat de bedoeling is van dit vreemde verhaal?”

Terwijl hij het vroeg, had hij Roger aangekeken.

„Dat moet je aan John vragen; die heeft dit allemaal bedacht.”

„Wel?”

John dacht een moment na:

„Kijk, het zit zo: heimelijk heb ik een grote voorliefde voor alles wat absurd en ongewoon is... En nu probeer ik, door middel van dit verhaal, een lans te breken voor een totaal andere manier van schrijven in de hoop dat het anderen zal bevallen en het eveneens gaan doen. Gewoon fictie en authentieke zaken door elkaar laten lopen zodat je een soort chaos opzet waar wel degelijk een lijn in te bespeuren is. Dat kan uiteraard soms wel een beetje riskant zijn, maar...”

Verder kwam hij niet. Geschrokken zweeg hij toen Willem met de vlakke hand op de tafel sloeg:

„RISKANT?” riep deze uit. „Weet jij misschien wat ik Arie Roos heb laten zeggen in deel 27 bijna onderaan bladzijde acht?”

„Eh... nee?”

Roger begon zachtjes te grinniken en klopte John bemoedigend op de schouder.

„JIJ weet het WEL, is het niet?” vroeg Willem aan Roger.

„O, jazeker. En het is een waarheid als een koe.”

„Wat staat daar dan precies?” wilde John weten.

„Nee, waarde vriend,” sprak Roger plagerig. „Je weet wat ik al jaren roep: ken uw klassieken. Als je straks fijn weer thuis bent, moet je het maar even snel opzoeken.”

Op dat moment wierp Willem wederom korte blik op zijn horloge.

„Ik wil jullie niet opjagen,” zei hij tenslotte, „maar de tijd begint te dringen.”

Vervolgens keek hij even snel opzij.

John en Roger volgden zijn blik en zagen wat hij bedoelde. Een man had zijn boek uitgelezen en klapte het dicht. Meteen was hij

verdwenen. Dit herhaalde zich nog enige keren totdat er nog maar een handjevol mensen aanwezig was.

„Hij heeft gelijk,” zei John terwijl hij opstond.

Roger deed het zelfde en mompelde:

„Deel veertien bladzijde drie-en-twintig einde van tweede regel.”

„Wat zei je?”

„Loop nou maar; dat moet je thuis ook maar even opzoeken”

„Onze jassen.”

„Daar, aan de kapstok.”

Ze gristen hun jassen weg en liepen snel naar buiten.

„Net op tijd,” sprak John terwijl hij op de stoep zijn jas aantrok. Roger ritste zijn jack dicht. Hij keek hoe het restaurant langzaam wazig werd en uiteindelijk in het niets oploste om plaats te maken voor een veld vol onkruid.

„Nou, John, als je wéér eens zo'n soort verhaal schrijft, moet je tenminste zorgen dat we wat meer tijd krijgen om veilig weg te komen.”

„Nou ja, de gebeurtenissen hebben natuurlijk ook een beetje een eigen verloop,” protesteerde John zwakjes.

„Onzin. Jij hebt het allemaal bij elkaar gefantaseerd en jij bepaalt dus hoe het uitpakt.”

Ze waren inmiddels gaan lopen en hadden het parkje bereikt. Het pension bleek veranderd te zijn in een tweedehands boekwinkel.

„Daar moeten we even binnenlopen,” merkte Roger op.

John scheen dit niet gehoord te hebben. Zonder iets te zeggen, wees hij naar het park.

Daar stonden de Pieten in een kring. Negen van hen veranderden in ganzen die onmiddellijk opstegen en in zuidelijke richting wegvlogen. De enig overgeblevene - de hoofd-Piet - transformeerde zich tot een zangvogel. Met krachtige slagen fladderde hij naar de top van een boom, alwaar hij rustig plaatsnam en neerkeek op de wereld onder zich. Daar zag hij, net als John en Roger, het paard staan dat daarstraks zo schromelijk had overdreven. Het dier keek nog één keer om zich heen alvorens in een eekhoorn te veranderen. Toen het dier de twee mannen zag, hopte het angstig de struiken in.

„Is er dan helemaal NIETS blijvends?” sprak Roger verbaasd.

„Jawel.”

John had zich omgedraaid en keek hoe twee jongens op een scooter kwamen aanrijden. Grijnzend remde de bestuurder af en stopte.

„Heb ik het goed gedaan?” vroeg hij aan John.

„Perfect,” antwoordde deze. Inmiddels had hij een 10-Euro-biljet uit zijn broekzak gehaald en overhandigde dit aan de bestuurder.

„Alsjeblieft; eerlijk verdiend.”

„Bedankt en tot ziens.”

De scooter reed knetterend weg.

„Wie waren dat?” vroeg Roger.

„Och...” reageerde John, „misschien komen we dat nog wel aan de weet wanneer iemand anders besluit om een soortgelijk verhaal te schrijven waarin dat uit de doeken wordt gedaan.”

Roger haalde zijn schouders op. Hierop staken beiden over en liepen naar de tweedehands boekwinkel.

De zangvogel - die beseftte dat het verhaal echt afgelopen was - floot de eerst maten van „Yankee Doodle”. Toen het zwakke doch heldere geluid was weggestorven, wees niets er meer op dat dit allemaal echt gebeurd was...

Wordt vervolgd?

Vrolijke Kerstdagen en een gelukkig 2004 toegewenst aan iedereen.

John Beringen

(“Lang leve het irrealisme!”)

C volgens good old Samizdat-gewoonte berust op dit verhaal geen enkele vorm van auteursrecht of copyright.